

Hız. Osman'ın ticareti; Bire yediyüz veren var!

Hız. Osman (r.a) servetiyle değil, o serveti nasıl kullandığıyla büyüyen bir sahabeydi. Hız. Osman (r.a.) denilince akla sadece “zenginlik” gelmesi, okyanusu sadece bir kova su sanmaktır. O, paranın sahibi değil, efendisiydi. Malı kalbine değil, sadece eline almıştı.

Ve şöyle derdi. **“Allah malı size dünyada ferahlayasınız diye vermedi. Onunla ahiret yurdunu kazanasınız diye verdi.”**

Tebük Gazvesi sırasında İslam ordusu büyük bir yokluk içindeydi. Sefer zor, imkânlar sınırlıydı. İşte o an Hız. Osman (r.a) ortaya çıktı... **1000 dinar altın, 50 at ve 100 deve ile orduyu adeta ayağa kaldırdı.**

Bu eşsiz cömertlik karşısında Hız. Muhammed (s.a.v.) şöyle buyurdu: **“Bundan sonra Osman'a yaptığı hiçbir şey zarar vermez.”** Bu, sıradan bir övgü değil ilahi bir müjdeydi.

Ama asıl büyüklük burada bitmiyordu. Hız. Osman (r.a), zengindi; fakat zenginlik onu büyütmemişti. Aksine o, zenginliği küçültmüş, kendisi tevazuda büyümüştü. Elindeki nimetleri dağıtır, fakat kendi hayatında sadeliği tercih ederdi.

Bir gün Medine kıtlıkla sarsıldı, açlık kapıları zorlamaya başlamıştı. Tam o sırada Hız. Osman (r.a), **Şam'dan 100 deve yükü buğday getirdi.**

Bunu duyan sahabiler hemen yanına koştu. Buğdayı satın almak istiyorlardı. Fakat Hız. Osman (r.a) onlara beklenmedik bir cevap verdi: **“Sizden daha iyi alıcım var. Sizden daha fazla kâr veren var.”** Bu söz, ilk anda yanlış anlaşıldı.

Üzülen sahabiler durumu Hız. Ebû Bekir'e anlattılar ve dediler ki; **“Osman pazar kızııştırıyor, mallarını vermiyor daha fazla veren var diyor.”**

Hız. Ebû Bekir ise onu çok iyi tanıyordu. Sakin bir şekilde dedi ki: **“Osman, Resûlullah'ın damadıdır ve cennette de onun arkadaşısıdır. Onu yanlış anlamış olmalısınız. Gelin, kendisinden dinleyelim.”**

Birlikte Hız. Osman'ın yanına gittiler. Hız. Ebû Bekir sordu: **“Ey Osman, bu sözlerin sahabileri üzmüş. Meselenin aslı nedir?”**

Hız. Osman'ın cevabı, ticaretin ötesinde bir imanı ortaya koydu: **“Ey Resûlullah'ın halifesi... Onlardan daha iyi alıcı var. O, bire yedi yüz veriyor. Ben de bu malı O'na sattım.”**

Bu sözün manası açıktı: Alıcı Allah'tı. Kâr ise ahiretti. Ve ardından hiç beklemeden, o 100

deve yükü buğdayın tamamını Medine'deki fakirlere karşılıksız dağıttı. Bunu gören Hz. Ebû Bekir'in gözleri doldu. Yaklaştı ve Hz. Osman'ı alnından öptü.

Nefsin Hisseleri:

1- “Daha İyi Alıcı”yı Görebiliyor muyuz?

Nefis “nakit” hastasıdır. Hemen eline geçeni, hemen tüketebileceğini ister. Onun için bankadaki rakam somuttur, cennetteki köşk ise “uzak bir ihtimal.” Hz. Osman'ın büyüklüğü, **görünmeyen hakikati, görünen yalandan daha gerçek kabul etmesidir.** O gün Medine pazarında tüccarlar “peşin kâr” teklif ederken, Hz. Osman (r.a.) **gayba olan imanı**yla pazarın ötesini, göklerin ötesini görüyordu. Bizim nefsimiz ise bugün 10 lira verirken “acaba eksilir mi?” diye titriyorsa, biz hala Allah'ın (c.c.) “yedi yüz kat” vaadine değil, cüzdanımızın darlığına inanıyoruz demektir.

Hz. Osman (r.a.) bu “Alıcı”yı öyle iyi tanıyordu ki, 100 deve yükü buğdayı dağıtırken aslında **hayatının en kârlı ticaretini yaptığını** biliyordu. Biz ise “hayır” yaparken kendimizi bir şeyler “kaybediyor” sanıyoruz. Kaybeden, malını Allah'a satamayıp, o malı mezara kadar bekçilik ederek taşıyandır.

Hz. Osman (r.a.) bize şunu öğretti: **Gerçek tüccar, faniyi verip bakiye talip olandır.** Eğer “Daha İyi Alıcı”yı göremiyorsak, bu O'nun yokluğundan değil, bizim dünyevileşen kalbimizin perdelenmiş olmasındandır.

Rabbim, bizlere basiret nasip eylesin ki; elimizdekini O'nun yolunda harcarken “eksiliyor” diye korkmayalım, aksine “ebedileşiyor” diye sevinelim. Bizleri Hz. Osman'ın o sarsılmaz imanıyla rızıklandırsın. **Âmin.**

2- Servet mi Bizi Büyütüyor, Biz mi Serveti Küçültüyoruz?

Nefis, serveti bir “**büyüme aracı**” sanır. Altındaki araba lüksleşince, cebindeki para artınca veya oturduğu koltuk yükselince kendisinin de “büyüdüğünü” zannederek şişer. Oysa bu büyüme değil, bir balondur; ufacık bir iğneyle söner.

Hz. Osman ise serveti “**küçültmüştü.**” Onun nazarında dünya, ele alınacak ama kalbe sokulmayacak kadar küçüktü.

Nefis, imkanlar arttıkça “Ben yaptım, ben kazandım” demeye başlar; bu ses yükseldikçe de başkalarına karşı nezaket azalır, emir kipi çoğalır.

Hz. Osman, elindeki develeri, altınları ve buğdayları gördükçe “Rabbim bana ne büyük bir yük (sorumluluk) yükledi” diyerek daha çok eğiliyordu.

Nefsimize soralım: Cebimiz dolduğunda infakımız mı artıyor, yoksa insanlara karşı “Siz kimsiniz?” diyen bakışımız mı keskinleşiyor? Elimizdeki güç bizi Allah'a yaklaştırıyor mu, yoksa O'ndan bağımsız bir ilahlık taslamaya mı itiyor?

Dünyanın en komik ve en trajik manzarası, malının başında bekçilik yapan zenginlerdir. Malı ona hizmet edeceği yerde, o malın güvenliği, artışı ve hırsı için ömrünü feda eder. Hz. Osman, malının **efendisiydi**. İsteddiği an 100 deve yükü buğdayı bir çırpıda dağıtabilecek kadar hürdü.

Eğer bir şeyi Allah rızası için feda ederken içimiz sızlıyorsa, biz o malın sahibi değil, **esiriyiz** demektir.

Hiz. Osman'ın halka en iyi buğdayı verip kendi evinde arpa ekmeğiyle doyması, bir yoksulluk değil, bir ruh zenginliğidir. O, zenginliğin konforuna değil, cömertliğin lezzetine talipti.

Rabbim, bizlere malı elimizde tutup kalbimize sokmamayı; imkanlar arttıkça sesi değil, infakı yükselenlerden olmayı nasip eyle. Bizleri malımızın bekçisi olmaktan muhafaza ele. Amin

3- Pazar Kızıştırmak” mı, “Ahireti Arzulamak” mı?

Sahabelerin başlangıçtaki yanlış anlaması, aslında insan nefsinin her şeyi kendi ölçüsüyle tartmasından kaynaklanır. Nefis, her harekette bir “çıkır” arar. Hiz. Osman'ın o günkü tavrı, tüm ticari kuralları yıkan bir **“iman devrimi”**dir. İnsanlar kıtlıktan dolayı fiyat artırırken, o “Bire yedi yüz veren var” diyerek malını bedava dağıttı. Biz bugün, başkalarının darlığını kendi kazancımız için fırsat mı görüyoruz, yoksa o darlığı gidermeyi ahiret sermayesi olarak mı değerlendiriyoruz?

Nefis, başkasının darlığını kendi genişliği için bir **“basamak”** olarak görür. Bugün pazarın, marketin, sokağın hali ortada... Ufacık bir krizde fiyatlara sarılan, elindeki malı “daha da artacak” diye saklayan nefis, aslında Hiz. Osman'ın reddettiği o “pazar kızıştırıcısı”dır.

Hiz. Osman, 100 deve yükü buğdayı bedava dağıttığında “zarar” etmedi. Aksine, kıyamete kadar sürecektir bir “kâr”ın temelini attı. Biz ise üç kuruş fazla kazanmak için insanların duasına değil, bedduasına talip oluyoruz. Nefis bize “Fırsatı kaçırma!” derken, iman “Kardeşinin darlığını fırsat bilip cenneti satın al!” diyor.

İnsanlar bire beş verirken, Hiz. Osman'ın “Bire yedi yüz veren var” çıkışı, aslında bir **“meydan okumadır.”** Bu, dünyaya karşı verilmiş bir resttir.

Nefis, bankadaki paranın garantisine inanır. İman ise Allah'ın *“Mallarını Allah yolunda harcayanların durumu, yedi başak bitiren bir tane gibidir...”* (Bakara, 261) ayetindeki garantiye inanır.

Eğer bugün başkasının ihtiyacı üzerinden kendimize bir “kâr kapısı” aralıyorsak, biz o günkü pazarın “kızıştırıcılarıyız.” Ama eğer “Kardeşim açken benim tok yatmam bereketi kaçırır” diyebiliyorsak, işte o zaman Osmanî bir nefes alıyoruz demektir.

Rabbim, bizleri “fırsatçı” nefislerin şerrinden koruyup, darlığı cennet sermayesi kılan gönlü zengin kullarından eyle. **Âmin.**

4- Sadakatin Mührü: Alından Öpölmek

“Bundan sonra Osman’a yaptığı hiçbir şey zarar vermez.”

Hz. Peygamber’in (s.a.v.) bu sözü, sadece bir teşekkür değil, bir kulun dünya imtihanını henüz hayattayken “geçtiğine” dair verilmiş ilahi bir diplomadır.

Hz. Ebû Bekir’in gelip Hz. Osman’ı alından öpmesi, aslında **“Sıddıkiyet”** makamının **“Cömertlik”** makamına bir selamıdır. Biri her şeyini feda etmiş, diğeri ise elindekini dağıtarak hiçleşmişti.

Nefsimize sormanın vaktidir: Bizim hangi amelimiz, hangi fedakarlığımız bize “zarar gelmeyecek” bir kalkan olabilir? Malımızla mı, canımızla mı, yoksa kibrimizle mi yaşıyoruz? Hz. Osman, malını “hiç” ederek “hep”i buldu. Biz ise “hep”e sahip olmak isterken, manevi dünyamızı “hiç” ediyoruz.

Rabbim, bizlere o müjdeye layık olacak bir samimiyet ve malımızı ahiret sermayesi kılacak bir şuur nasip eyle.